

Aan
De minister van Financiën van Curaçao

Adres kantoor Curaçao
De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
Telefoon (+5999)4619081

Adres kantoor Sint Maarten
Frontstreet 26
Convent Building
Philipsburg, Sint Maarten
Telefoon (+1721) 5430331

Adres kantoor Aruba
L.G. Smith Boulevard 68
La Piccola Marina
Oranjestad, Aruba
Telefoon (+297) 5832800

Datum
30 januari 2025
Ons kenmerk
Cft 202500010
Pagina
1/10

Uw kenmerk

E-mail info@cft.cw
Internet www.cft.cw

Bijlage
2

Onderwerp
Advies bij de vastgestelde begroting 2025

Geachte heer Silvania,

Op 16 januari 2025 ontving het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Cft) de tijdig vastgestelde begroting 2025 (begroting) van het land Curaçao. Hierbij ontvangt u het advies van het Cft bij deze begroting.¹ In bijlage 1 van deze brief vindt u een nadere uitleg en cijfermatige onderbouwing.

Achtergrond

Op 5 augustus 2024 adviseerde het Cft bij de ontwerpbegroting (OB) 2025.² Het Cft oordeelde dat de OB nog niet voldeed aan de normen van de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Rft) en deed diverse aanbevelingen. Hierop heeft Curaçao de OB aangepast en ingediend bij de Staten. Tijdens de behandeling van de begroting is door Curaçao een nota van wijziging (NvW) ingebracht. De aangepaste OB is, met de NvW, op 17 december 2024 vastgesteld.

Oordeel

Curaçao begroot voor zowel 2025 als meerjarig aanzienlijke overschotten op de gewone dienst, in lijn met de centrale begrotingsnorm van de Rft en de wettelijk vereiste tekortcompensatie.³ Het Cft is echter van oordeel dat de begroting een aantal risico's bevat die geadresseerd moeten worden. Zo is de eerder gepresenteerde oplossing voor de precaire financiële situatie van het Curaçao Medical Center (CMC) nog steeds niet volledig uitgewerkt noch geformaliseerd. Ook gaat Curaçao in de begroting uit van volledige herfinanciering van de in 2025 aflopende obligatielening, terwijl hierover vooralsnog geen afspraken zijn gemaakt en het land in beginsel gehouden is deze lening af te lossen.

Vervolg

Het Cft acht het van belang dat Curaçao diverse wijzigingen in de begroting doorvoert. Op basis van artikel 12 lid 2 en lid 3 van de Rft doet het Cft u de volgende aanbevelingen:

1. Finaliseer de oplossing voor de financiële problematiek van het CMC, licht eventuele verdere financiële implicaties voor de landsbegroting nader toe en verwerk deze in de begroting.
2. Identificeer op basis van een geactualiseerde liquiditeitsplanning de mogelijkheden die het land heeft om de in 2025 aflopende obligatielening (gedeeltelijk) af te lossen.
3. Pas de meerjarenramingen van de belastingbaten en het schommelfonds aan op basis van de realisatiecijfers van de belasting- en premiebaten over 2024.
4. Licht de realisatiecijfers van de baten uit de vergunningenfee voor kansspelaanbieders over 2024 toe en herzie zo nodig de raming voor 2025.
5. Licht de raming van de personeelslasten nader toe en herzie deze op basis van de realisatiecijfers 2024.

Het Cft verzoekt u conform artikel 12 lid 4 van de Rft binnen 14 dagen, dus uiterlijk op 13 februari 2025, om een reactie waarin u aangeeft hoe Curaçao invulling geeft aan deze aanbevelingen. Het Cft adviseert de aanbevelingen te verwerken in een aan te leveren ontwerpbegrotingswijziging (OBW).

Toelichting

Resultaat gewone dienst en kapitaaldienst

Curaçao begroot voor 2025 een overschot op de gewone dienst van ANG 62 miljoen, dat is 0,9 procent van het bruto binnenlands product (bbp). Ook in de periode daarna toont de begroting (flinke) overschotten op de gewone dienst, variërend van ANG 83 miljoen in 2026 tot ANG 56 miljoen in 2027 en ANG 70 miljoen in 2028. Curaçao zet het overschot in 2025 in ter dekking van het begrote tekort op de kapitaaldienst.⁴

Oplossingsrichting CMC

Curaçao presenteerde in juni 2024 op hoofdlijnen een oplossing voor de precaire financiële situatie van het CMC.⁵ In de begroting 2025 heeft het land structureel additionele middelen opgenomen voor de bedrijfsvoering van het ziekenhuis en de zorg aan onverzekerden. Eerder voerde Curaçao al de te ontvangen rentebaten en aflossingen met betrekking tot de aan het CMC verstrekte lening van de begroting af. Ook in de begroting van de Sociale Verzekeringsbank (SVB) zijn aanvullende middelen gereserveerd voor het CMC. Hiermee is het acute gevaar van een deconfiture van het ziekenhuis geweken.

Een belangrijk onderdeel van de geschetste oplossing, de overdracht van het ziekenhuisgebouw aan het land, is echter nog niet geformaliseerd. Het CMC voldoet sinds juni 2020 niet meer aan zijn betalingsverplichtingen jegens het land. Curaçao verwacht dat de waarde van het gebouw minstens zo hoog zal zijn als de vordering van het land op het CMC, waardoor hiervoor geen voorziening getroffen hoeft te worden.⁶

Het ziekenhuisgebouw is echter belast met hypotheek ten gunste van een extern consortium van financiers. Het Cft acht de kans reëel dat de vordering van het land op het CMC de waarde van het ziekenhuisgebouw overstijgt. De overdracht van het gebouw zal dan direct tot een afschrijving voor het land leiden.

Ook over andere delen van de oplossing, zoals het voornemen van het land om de structuur van het CMC aan te passen, de doelmatigheidsbesparingen die het ziekenhuis zelf dient te realiseren en de benodigde vervangingsinvesteringen die Curaçao zal financieren, is nog geen nieuwe informatie beschikbaar. Dit terwijl het land aangaf de totaaloplossing uiterlijk eind 2024 te zullen implementeren. Het Cft spoort Curaçao aan alle onderdelen van de oplossing zo spoedig mogelijk uit te werken. Dit is van belang om de mogelijke verdere financiële implicaties voor de landsbegroting inzichtelijk te maken en in de begroting te verwerken.

Herfinanciering obligatielening

Curaçao gaat in de begroting uit van herfinanciering door Nederland van ANG 140 miljoen aflossing op een aflopende lening in 2025. Voor zover het Cft bekend, zijn hierover nog geen afspraken gemaakt met Nederland en is Curaçao in beginsel gehouden deze lening af te lossen.

Het Cft wijst Curaçao al sinds begin 2022 op deze aflossingsverplichting en verzocht het land meerdere malen om mogelijkheden te onderzoeken om te komen tot (gedeeltelijke) aflossing.⁷ De liquiditeitspositie van het land biedt hier ruimte toe. Naar het oordeel van het Cft is Curaçao bovendien gebaat bij aflossing van deze lening, om zo de rentelasten te verlagen. De extra ruimte onder de rentelastnorm kan het land benutten voor additionele investeringen die de economische groei versterken.

Meerjarenraming belastingbaten

Curaçao baseert de meerjarige belastingraming op de economische groeiraming van het Internationaal Monetair Fonds (IMF) van juni 2024⁸ en de realisatiecijfers tot en met mei 2024. Het Cft beveelt het land aan de meerjarige belastingraming aan te passen op basis van de meest recente groei- en realisatiecijfers.

Het Cft merkte in zijn advies bij de OB 2025 op dat de loonbelastingbaten sinds 2022 achterblijven bij de economische ontwikkeling van Curaçao. Toch indexeert Curaçao de loonbelastingbaten met de verwachte reële groei van het bbp. Het Cft acht deze aanpak risicovol en adviseert Curaçao de raming te herzien op basis van de historische ontwikkeling van de structurele loonbelastingbaten.

Meerjarenraming schommelfonds

Curaçao heeft de dotaties aan het schommelfonds afgevoerd van de landsbegroting. De meest recente ramingen van de SVB laten namelijk zien dat het schommelfonds tot en met 2028 een positief saldo heeft.⁹ Deze ramingen van de SVB zijn, net als de belastingraming, gebaseerd op de realisatiecijfers tot en met mei 2024. Het Cft beveelt aan de raming van het schommelfonds te actualiseren op basis van de meest recente groeicijfers en realisatiecijfers.

Het positieve resultaat in het schommelfonds is met name het gevolg van de toenemende premie-inkomsten. Kostenbesparende hervormingen in de zorg en de sociale zekerheid, zoals opgenomen in het Landspakket, komen nog altijd nauwelijks van de grond. Dit baart het Cft zorgen. Curaçao besteedt ruim 13 procent van het bbp aan zorg, twee keer zoveel als het gemiddelde in het Caribisch gebied. Ook langjarige projecties van het IMF laten zien dat hervormingen noodzakelijk zijn om de financiële houdbaarheid van de zorg en het sociale zekerheidsstelsel te garanderen.¹⁰ Het Cft roept Curaçao op om kostenbesparende maatregelen, zoals de introductie van generieke geneesmiddelen, maar ook de meer fundamentele hervormingen uit het Landspakket, voortvarend op te pakken.

Vergunningenfee voor kansspelaanbieders

De Landsverordening op de Kansspelen is eind december 2024 door de Staten van Curaçao goedgekeurd, een belangrijke stap. Curaçao begroot voor 2025 en meerjarig jaarlijks ANG 30 miljoen aan baten uit de vergunningenfee voor online kansspelaanbieders; het land ging eerder nog uit van ANG 40 miljoen per jaar.¹¹ Het Cft uit zijn twijfels bij het structurele karakter van deze baten, aangezien bedrijven in deze sector relatief makkelijk naar concurrerende jurisdicties kunnen vertrekken. Het Cft adviseert het land rekening te houden met deze onzekerheden en terughoudendheid te betrachten met het inzetten van deze baten voor nieuwe lasten.

De vergunningenfee is opgebouwd uit een eenmalige fee bij het verkrijgen van de vergunning en een maandelijkse fee.¹² Uit informatie beschikbaar gesteld aan het Cft blijkt dat er medio januari 2025 ruim 270 vergunningen zijn verstrekt door de Gaming Control Board. Het Cft verzoekt Curaçao toe te lichten hoe de realisatie over 2024 aansluit op de raming voor 2025. Daarnaast ontvangt het Cft graag informatie over het aantal vergunningen dat het land nog verwacht te verstrekken en hoe zich dit verhoudt tot de meerjarig constante raming van ANG 30 miljoen.

Personeelslasten

Curaçao begroot voor 2025 ANG 506 miljoen aan personeelslasten, nagenoeg gelijk aan de voor 2024 geraamde personeelslasten. Het Cft kan de opbouw van de personeelslasten niet volledig volgen. Een adequate toelichting op het aantal vacatures ontbreekt en ook de (meerjarige) structurele en incidentele gevolgen van de beëindiging van de inkorting op de arbeidsvoorwaarden voor ambtenaren en gelijkgestelden zijn onvoldoende inzichtelijk. Daarnaast ontbreekt de aansluiting van de personeelsbegroting 2025 op de (verwachte) realisatie 2024. De begroting voldoet op dit punt niet aan de criteria van ordelijkheid en controleerbaarheid.¹³

Kapitaaldienst

Curaçao begroot voor 2025 ANG 204 miljoen aan investeringen, waarvan ANG 117 miljoen wordt gefinancierd met nieuw aan te trekken leningen. In 2024 was Curaçao ook voornemens een lening aan te trekken bij Nederland, maar deed het land uiteindelijk geen beroep op de lopende inschrijving. De voor deze lening geraamde aflossing- en renteverplichtingen zijn nog niet van de begroting afgevoerd. Het Cft verzoekt Curaçao de begroting hierop aan te passen.

Kenmerk
Cft 202500010
Blad
5/10

Het Cft constateert meerdere gevallen waarbij de op de kapitaaldienst opgenomen aflossingen en leningen niet aansluiten op de onderliggende leenovereenkomsten en gaat hierover graag met het land in gesprek.

Indexatie AOV

Op basis van de Landsverordening Algemene Ouderdomsverzekering (AOV) dient, wanneer er sprake is van reële economische groei, het AOV-pensioen te worden geïndexeerd. Hoewel er sinds 2021 sprake is van reële economische groei, is het AOV-pensioen niet geïndexeerd. Dit omdat het indexcijfer, op basis waarvan het pensioenbedrag conform de Landsverordening moet worden aangepast, niet door het Centraal Bureau voor de Statistiek van Curaçao wordt gepubliceerd.¹⁴ Gelet op de mogelijke budgettaire consequenties hiervan, verzoekt het Cft het land om zijn zienswijze.

Ik verwacht u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De voorzitter van het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten

Drs. L.M.C. Ongerling

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:
De minister-president van Curaçao
De secretaris-generaal van het ministerie van Financiën van Curaçao

Bijlage 1: Uitleg en cijfermatige onderbouwing

Gewone dienst

In tabel 1 is de realisatie weergegeven van de gewone dienst voor 2023, de jaarprognose uit de OBW 2024, de vastgestelde begroting 2025 en de meerjarenbegroting voor de periode 2026-2028. De OBW 2024 is nog niet goedgekeurd door de Staten. Het Cft benadrukt het belang van een actuele begroting en verzoekt Curaçao de begroting tijdig bij te stellen met een begrotingswijziging.

Tabel 1: Meerjarig overzicht gewone dienst (in miljoenen ANG)¹⁵

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Baten	1.772	1.933	1.994	2.061	2.112	2.169
Belastingen	1.575	1.684	1.786	1.852	1.900	1.951
Schenken en subsidies	45	20	20	20	20	20
Andere baten	151	190	158	160	162	168
Kansspelvergunningenfee	0	40	30	30	30	30
Lasten	1.761	1.914	1.931	1.978	2.057	2.098
Beloning van personeel	458	505	506	532	560	588
Goederen en diensten	229	271	278	281	278	278
Afschrijving vaste activa	77	91	81	83	86	88
Rentelasten	69	118	96	109	113	117
Subsidies & Overdrachten	409	422	441	444	450	457
Sociale zekerheid	502	499	521	521	527	527
Andere lasten	18	9	7	7	11	11
Reservering/voorziening ENNIA	0	0	2	2	32	32
Dotatie schommelfonds	0	0	0	0	0	0
Resultaat	11	19	62	83	56	70

Bron: conceptjaarrekening 2023, ontwerpbegrotingswijziging 2024 en vastgestelde begroting 2025 van Curaçao.

Baten

De baten stijgen in 2025 met ANG 61 miljoen ten opzichte van 2024, van ANG 1.933 miljoen in 2024 tot ANG 1.994 miljoen in 2025. Deze toename wordt verklaard door hogere belastingbaten (+ANG 102 miljoen) en lagere andere baten (-ANG 42 miljoen).

De stijging van de belastingen is in grote mate gestoeld op de toename van zowel de onroerendezaakbelasting als de indirecte belastingen. De belastingraming is gebaseerd op de realisatiecijfers tot en met mei 2024 en de groeiraming van het IMF van juni 2024 en dient geactualiseerd te worden.

De afname van de andere baten wordt met name veroorzaakt door lagere vergunnings- en registratierechten en dividenden. De lagere vergunnings- en registratierechten worden verklaard door in 2024 ontvangen incidentele baten uit het speelvergunningrecht voor de exploitatie van casino's over de jaren 2022 en 2023.

Lasten

Curaçao begroot een stijging van de lasten van ANG 1.914 miljoen in 2024 naar ANG 1.931 miljoen in 2025 (+ANG 17 miljoen). Deze stijging wordt veroorzaakt door een toename van de lasten voor goederen en diensten (+ANG 7 miljoen), subsidies en overdrachten (+ANG 19 miljoen) en sociale zekerheid (+ANG 22 miljoen). Daar staat een daling van de afschrijvingen (-ANG 10 miljoen) en rentelasten (-ANG 22 miljoen) tegenover.

Het verbruik van goederen en diensten stijgt in 2025 naar ANG 278 miljoen. Curaçao licht toe dat deze hogere lasten het gevolg zijn van extra ondersteuning van de ministeries door de Stichting overheidsaccountantsbureau en extra kosten voor straatverlichting en klein onderhoud. De subsidies en overdrachten stijgen als gevolg van een verhoging van de overdrachten aan het Hof van Justitie, het postbedrijf Cpost, de Curaçao Tourist Board en de University of Curaçao. Ook heeft Curaçao onder deze post een reservering opgenomen voor de kosten van zorg aan onverzekerden, als onderdeel van de oplossing voor het CMC. Onder de post sociale zekerheid zijn eveneens middelen gereserveerd voor de oplossing voor het CMC, waardoor ook deze post toeneemt ten opzichte van 2024.

De afschrijvingen en de rentelasten nemen in 2025 af ten opzichte van 2024. De daling van de rentelasten is met name het gevolg van de lagere rente die Curaçao heeft verkregen op de geherfinancierde liquiditeitssteunlening. In het kader van de ENNIA-oplossing verwerkt het land vanaf 2027 een jaarlijkse overdracht van ANG 30 miljoen ten behoeve van de gecontroleerde afwikkeling van ENNIA. Ook treft het land een reservering van ANG 2 miljoen per jaar voor de opbouw van het voorziene tekort onder de Piekfaciliteit, waarvoor Curaçao als onderdeel van de ENNIA-oplossing garant staat.

Kapitaaldienst

Het Cft merkt op dat de in de begroting 2025 gepresenteerde kapitaaldienst meerdere onjuistheden bevat, waardoor de kapitaaldienst in de jaren 2026-2028 onterecht een negatief saldo toont. Zo sluiten de aflossingen op de liquiditeitssteunlening niet aan op het overeengekomen betaalschema, zijn de te ontvangen aflossingen op uitgegeven leningen te laag begroot en is de lening aan het Resolutiefonds onjuist verwerkt. Het Cft treedt graag nader met Curaçao in gesprek over de geconstateerde tekortkomingen.

In tabel 2 is de realisatie weergegeven van de kapitaaldienst voor 2023, de jaarprognose uit de OBW 2024, de vastgestelde begroting 2025 en de meerjarenbegroting voor de periode 2026-2028. De meerjarenraming 2025-2028 is door het Cft gecorrigeerd en wijkt daardoor op onderdelen af van de in de vastgestelde begroting 2025 door Curaçao gepresenteerde meerjarenraming.

Tabel 2: Meerjarig overzicht kapitaaldienst (in miljoenen ANG)¹⁶

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Ontvangsten	1.021	191	354	269	271	278
Afschrijvingen	77	91	81	83	86	88
Reserves/voorzieningen	-18	14	0	0	0	0
Ontvangen aflossingen	0	4	4	4	34	34
Aflossingen Girobank	51	11	11	11	11	11
Aangegane geldleningen	0	72	118	171	140	145
Herfinanciering liquiditeitssteun	911	0	0	0	0	0
Herfinanciering (obligatie)lening NL	0	0	140	0	0	0
Uitgaven	1.068	210	408	266	268	277
Investerings	66	133	204	173	139	142
Kapitaalverstrekkingen/deelnemingen	0	0	0	0	30	30
Reserves/voorzieningen	31	0	0	0	0	0
Aflossing lening NL/Girobank	50	11	11	11	11	11
Aflossing lening CBCS/Girobank	0	18	0	19	18	17
Aflossing liquiditeitssteun	911	33	35	36	37	38
Aflossing leningen	11	15	18	27	33	39
Aflossing (obligatie)lening NL	0	0	140	0	0	0
Saldo	-47	-19	-54	3	3	1

Bron: conceptjaarrekening 2023, ontwerpbegrotingswijziging 2024 en vastgestelde begroting 2025 van Curaçao.

Curaçao begroot in totaal ANG 204 miljoen aan investeringen in 2025, voor ANG 118 miljoen gefinancierd met nieuw aan te trekken leningen bij Nederland. Het land licht de voorgenomen investeringen toe, maar een meerjarige investeringsagenda of een koppeling met het Landspakket ontbreekt. Eerder gaf het land aan dat een dergelijke investeringsplanning onderdeel zal uitmaken van de 'Roadmap naar een schuldquote van 55 procent in 2030'. Deze Roadmap zal in 2025 worden gepresenteerd. Het Cft wordt graag bij de uitwerking van de Roadmap betrokken.

In 2025 en 2026 begroot Curaçao circa ANG 15 miljoen aan te ontvangen aflossingen op uitgegeven leningen. Vanaf 2027 verwerkt Curaçao de ENNIA-oplossing deels op de kapitaaldienst. De leningen van jaarlijks ANG 30 miljoen aan het Resolutiefonds zijn op de kapitaaldienst verwerkt als kapitaalverstrekking en te ontvangen aflossing. Naar het oordeel van het Cft zouden deze leningen aan de ontvangstenkant strikt genomen onder de post reserves en voorzieningen geboekt moeten worden, net als de reservering die wordt getroffen voor de Piekfaciliteit. De jaarlijkse aflossing aan de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten inzake de afwikkeling van de Girobank is uitgesteld tot 2026.

Financieel beheer

De begroting bevat geen nieuwe voortgangsinformatie over de Roadmap naar een goedkeurende controleverklaring bij de jaarrekening van het land. Curaçao rapporteert in de uitvoeringsrapportages over de uitvoering van de Roadmap. Uit de begroting blijkt wel dat het invullen van de vacatures voor de versterking van het financieel beheer, een cruciale randvoorwaarde voor de uitvoering van de Roadmap, uiterst moeizaam verloopt. Net als in de begroting 2024 houdt Curaçao ook in de begroting 2025 rekening met 43 nieuwe instromers ter versterking van het financieel beheer. Het Cft maakt hieruit op dat deze vacatures in 2024 niet zijn ingevuld en roept Curaçao op om maatregelen te treffen.

Het Cft uit opnieuw zijn zorgen over de (dreigende) vertraging bij de Roadmap en het gebrek aan prioriteit dat wordt toegekend aan de verbetering van het financieel beheer. Dat blijkt ook uit het feit dat het Cft nog geen reactie heeft ontvangen op zijn brief over de Roadmap aan de Raad van Ministers van Curaçao van 18 juli 2024.¹⁷ Het Cft ontvangt deze reactie graag alsnog.

Collectieve sector

Conform het verzoek van het Cft, leverde Curaçao eind 2024 de ontbrekende rapportages over de (schuld)cijfers van de collectieve sector 2021 en 2022 aan. De vaststelling van de collectieve sector is echter fors vertraagd. De collectieve sector voor de jaren 2025 en 2026 had uiterlijk op 1 april 2024 vastgesteld moeten zijn.¹⁸ Ook de collectieve sector voor de jaren 2023 en 2024 is nog niet vastgesteld. Vanwege het uitblijven van de vaststelling van de collectieve sector is het Cft niet in staat de concrete rentelastnorm vast te stellen en te toetsen of aan deze norm wordt voldaan.¹⁹ Het Cft dringt aan op spoedige vaststelling van de collectieve sector voor deze jaren.

Bijlage 2: Eindnoten

¹ Het toetsingskader voor de beoordeling van de begroting wordt gevormd door de Rft aangevuld met de aanwijzing die de Rijksministerraad op 12 juli 2019 heeft gegeven aan het bestuur van Curaçao en die op 24 november 2020 is bijgesteld. Staatsblad 2019, 279, Besluit van 12 juli 2019, houdende het geven van een aanwijzing aan het bestuur van Curaçao tot aanpassing van de begroting 2019, rekening houdend met de in artikel 15 van de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten genoemde normen. Bij besluit van 24 november 2020, nummer 2020002389, is bevestigd dat de aanwijzing na het Kroonberoep in stand blijft maar alleen nog zal bestaan uit het naleven van de aflossingsovereenkomst tussen het Algemeen Pensioenfonds Curaçao en het land Curaçao, waarbij het land zo mogelijk aanvullende aflossingen zal doen uit overschotten op de gewone dienst in de komende jaren.

² Cft, kenmerk Cft 202400095, Advies bij de ontwerpbegroting 2025, d.d. 5 augustus 2024.

³ Artikel 15 lid 1 sub a van de Rft respectievelijk artikel 18 van de Rft.

⁴ Curaçao baseert zich op de Landsverordening Comptabiliteit 2010, artikel 7 lid 2. Hierin is opgenomen dat voor de dekking van de op de kapitaaldienst opgenomen verplichtingen rekening gehouden wordt met de uitgifte van leningen en het saldo van baten en lasten van de gewone dienst.

⁵ Minister van Financiën van Curaçao, kenmerk zaaknummer 2024/019864, Reactie op het Cft -advies bij de vastgestelde begroting 2024, d.d. 4 juni 2024.

⁶ Conform de derde uitvoeringsrapportage 2024 van Curaçao bedraagt de uitstaande vordering van het land op het CMC minimaal ANG 433 miljoen.

⁷ Cft, kenmerk 202200023, Advies bij de vastgestelde begroting 2022, d.d. 23 maart 2022. Cft, kenmerk Cft 202300013, Advies bij de vastgestelde begroting 2023, d.d. 6 februari 2023.

⁸ IMF, Curaçao: Staff Concluding Statement of the 2024 Article IV Mission, d.d. 25 juni 2024.

⁹ SVB, zonder kenmerk, Meerjarenprognoses 2026 – 2030, d.d. 29 juli 2024.

¹⁰ IMF, Curaçao: 2024 Article IV Consultation Discussions-Press Release and Staff Report, d.d. 17 september 2024.

¹¹ Minister van Financiën van Curaçao, kenmerk zaaknummer 2024/012676, Reactie op het Cft-advies bij de vastgestelde begroting 2024, d.d. 18 april 2024.

¹² Het vergunningsrecht bedraagt ANG 120.000 per jaar, bestaande uit een eenmalige fee van ANG 36.000 bij het verkrijgen van de vergunning en een maandelijkse fee van ANG 7.000.

¹³ Artikel 15 lid 2 sub c van de Rft.

¹⁴ Conform de Landsverordening Algemene Ouderdomsverzekering wordt het AOV-pensioen per 1 januari van enig kalenderjaar geïndexeerd op basis van de stijging van het prijsindexcijfer van de gezinsconsumptie voor de maand augustus daaraan voorafgaand ten opzichte van het prijsindexcijfer voor de maand augustus van het voorafgaande jaar.

¹⁵ In deze tabel is sprake van afronding op hele ANG miljoenen. Hierdoor kunnen afrondingsverschillen in de tabel voorkomen.

¹⁶ In deze tabel is sprake van afronding op hele ANG miljoenen. Hierdoor kunnen afrondingsverschillen in de tabel voorkomen.

¹⁷ Cft, kenmerk 202400082, Zorgen bij uitvoering Roadmap, d.d. 18 juli 2024.

¹⁸ Artikel 23 artikel 1 van de Rft.

¹⁹ Artikel 15 lid 1 sub c van de Rft.